

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка»
спеціальності 014 «Середня освіта (українська мова і література)»
(освітня програма «Середня освіта. Українська мова та література.
Світова література») денної форми навчання

Луцьк – 2021

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Українська література для дітей та юнацтва» підготовки бакалавра галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» за освітньою програмою «Середня освіта. Українська мова та література. Світова література» денної форми навчання. 27 серпня 2021 р.

Розробник:

Яблонська О. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри української літератури.

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 року.

Завідувач кафедри

доц. Яручик В. П.

I. Опис навчальної дисципліни

Українська література для дітей та юнацтва

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	галузь знань 014 Середня освіта освітня програма «Українська мова та література. Світова література» освітній ступінь бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 / 3		Рік навчання – другий
		Семестр _6-ий
ІНДЗ: немає		Лекції _24_ год.
		Практичні (семінарські) _22
		Самостійна робота _38_ год.
	Консультації _6_ год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

ППП **Яблонська Ольга Василівна**

Науковий ступінь **кандидат філологічних наук**

Вчене звання **доцент**

Посада **доцент кафедри української літератури**

Контактна інформація (093) 8813083 o_jabl@ukr.net

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Силабус навчальної дисципліни «Українська література для дітей та юнацтва» складено відповідно до освітньо-професійної програми до «Середня освіта. Українська мова та література. Світова література» підготовки бакалавра галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова та література)».

Курс «Українська література для дітей та юнацтва» має важливе значення для формування фахового світогляду майбутніх вчителів української мови та літератури, розуміння закономірностей розвитку літературного процесу. Українська література для дітей та юнацтва – невід’ємний складник історико-літературного розвою, що демонструє культурологічні засади та ідейно-естетичні і жанрово-стильові особливості українського письменства. Вивчаючи українську літературу для дітей та юнацтва, студенти осягають її органічний зв’язок із фольклором, її джерела та специфіку, психолого-педагогічні аспекти, тобто значною мірою формують інтердисциплінарні засади методологічного інструментарію.

Предмет вивчення – художні твори української літератури для дітей та юнацтва.

Мета викладання навчальної дисципліни – осягнути специфіку української літератури для дітей та юнацтва, сформувати цілісне уявлення про історико-літературний процес, його жанрово-стильову систему.

Вивчення дисципліни спрямоване на виконання таких **завдань**: аналіз національного характеру літератури; осягнення відповідності проблемно-тематичних і жанрових особливостей психологічній специфіці дитячої та юнацької читацької аудиторії, розуміння ролі візуального сприйняття тексту.

4. Результати навчання (компетентності).

Зміст курсу спрямований на формування низки компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні задачі в галузі середньої освіти під час педагогічної діяльності з навчання мовно-літературної освітньої галузі, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук, проведення досліджень та здійснення інновацій, професійний саморозвиток, характеризується комплексністю невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (базова школа).

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі, розуміння специфіки професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність діяти як відповідальний громадянин, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства.

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; взаємодіяти з іншими в різних соціальних ситуаціях, бути толерантним щодо осіб різних національностей.

ЗК 6. Здатність діяти відповідно до етичних норм і принципів, норм суспільної моралі; відповідно до професійної етики; дотримуватися правил академічної доброчесності.

ЗК 7. Здатність учитися, здобувати знання, застосовувати їх у практичних ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до використання інформаційно-цифрових технологій у професійній діяльності.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання, уміння з питань культури здоров'я та здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК 3. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на розвиток усного та писемного мовлення, на уроках української та англійської / польської мови, української та зарубіжної літератури, володіти методикою розвитку мовлення учнів.

ФК 4 Володіння методами аналізу та структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних та методичних принципів.

ФК 5 Здатність вільно орієнтуватися в різних літературних напрямках і школах; розуміти основні тенденції розвитку української та світової літератури, періодизацію літературного процесу; аналізувати явища літератури від давнини до сучасності, їх літературний та нелітературний (історичний, філософський, соціальний, ідеологічний, культурний) контекст, виховний потенціал; зв'язок з іншими видами мистецтва; використовувати ці знання в професійній діяльності.

ФК 7. Здатність усвідомлювати культурне різноманіття, відповідальність за збереження культурної, мовної та літературної спадщини

ФК 12. Здатність використовувати теоретичні підходи, дослідницькі парадигми та концепції в галузі лінгводидактики, української мови та літератури в типових професійних ситуаціях; бути активним і компетентним учасником усної та писемної наукової комунікації в професійній сфері.

ФК 17. Здатність формувати в учнів позитивну мотивацію до здорового способу життя, упроваджувати здоров'язбережувальні технології в освітньому процесі; реалізовувати заходи щодо забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Розуміє властивості літератури як мистецтва слова; знає характерні риси літературних напрямів, течій, шкіл, стилів, жанрів; фольклорні твори, твори української класики та сучасності у взаємозв'язку зі світовою літературою та культурою.

ПРН 6. Знає основні аспекти використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі.

ПРН 7. Володіє базовими знаннями з гуманітарних та професійно-орієнтованих дисциплін, необхідних для вирішення професійних педагогічних завдань відповідно до освітньо-професійної програми.

ПРН 12. Аналізує та порівнює напрями, течії та школи в літературознавстві та лінгвістиці; застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, зв'язок із фольклором, міфологією, релігією, філософією, оцінює значення для національної та світової культури.

ПРН 20. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, має мотивацію до здійснення професійної діяльності. Дотримується принципів академічної доброчесності.

Soft skills:

- здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення;
- креативність;
- вміння працювати в команді;
- навички комунікації, вміння виступати перед аудиторією, лідерство;
- здатність управляти своїм часом, розуміння важливості вчасного виконання поставлених завдань.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекц.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Українська література для дітей та юнацтва – складник історико-літературного процесу						
Тема 1. Українська література для дітей та юнацтва як складник художньої літератури. Специфіка. Система жанрів.	1	1				МКР
Тема 2. Народнопоетична творчість для дітей. Дитячий фольклор. Український фольклор у дитячому читанні.	4	1		2	1	МКР
Разом за модулем 1	5	2		2	1	
Змістовий модуль 2. Українська література для дітей та юнацтва XIX – поч. XX ст.						
Тема 3. Твори Т. Шевченка для дітей	4	2		2		МКР
Тема 4. Розвиток жанру байки	3	1		2		МКР
Тема 5. Твори Марка Вовчка для дітей	3	1		2		МКР
Тема 6. Твори Олени Пчілки для дітей	4		2	1	1	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 7. Мала проза Б. Грінченка	2		2			ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 8. Твори І. Франка для дітей	3		2		1	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 9. Твори Лесі Українки для дітей	2		2			ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 10. Твори Є. Ярошинської для дітей	4	2		2		МКР
Тема 11. Твори Дніпрової Чайки для дітей	4	2		2		МКР
Тема 12. Твори С. Васильченка	4	2		2		МКР

та М. Коцюбинського для дітей						
Тема 13. Твори О. Олеся для дітей та юнацтва. Твори В. Короліва-Старого для дітей	2		2			ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Разом за модулем 2	35	10	10	13	2	Т/15
Змістовий модуль 3. Українська література для дітей та юнацтва ХХ – поч. ХХІ ст.						
Тема 14. Особливості літератури для дітей та юнацтва радянського періоду. Проза Ю. Збанацького для дітей	4	2		2		МКР
Тема 15. Твори Н. Забіли для дітей	3	1		2		МКР
Тема 16. Твори для дітей Марійки Підгірянки	3	1		2		МКР
Тема 17. Твори О. Іваненко для дітей	2		2			ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 18. Проза В. Нестайка та В. Близнеця для дітей	3		2		1	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 19. Казки М. Стельмаха	3	1		2		МКР
Тема 20. Поетичні твори для дітей (Д. Павличко, В. Симоненко, Л. Костенко)	3	1		2		МКР
Тема 21. Твори О. Гуцала для дітей	4		2	2		ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 22. Твори М. Вінграновського для дітей	5		2	2	1	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 23. Жанрові особливості сучасної літератури для дітей та юнацтва	4	2		2		МКР
Тема 24. Твори З. Мензатюк для дітей та юнацтва. Твори І. Андрусика для дітей	2		2			ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 25. Твори для дітей та юнацтва в літературі української діаспори	7	2	2	2	1	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
Тема 26. Періодика для дітей та юнацтва. Видавнича специфіка сучасних книг для дітей та юнацтва, концепція електронної книги. Художні фільми для дітей та юнацтва	4	1		3		МКР
Тема 27. Література рідного краю для дітей. Лауреати премії імені Лесі Українки та премії імені Олени Пчілки	3	1		2		МКР

видавництва дитячої літератури «Веселка».						
Разом за модулем 3	50	12	12	23	3	T/18
Самостійна робота. Написати твір для дітей (проблематика і жанр – за вибором здобувача освіти).						7 б.
Модульна контрольна робота № 1						5 б.
Модульна контрольна робота № 2						25 б.
Модульна контрольна робота № 3						30 б.
Всього годин / Балів	90	24	22	38	6	100 б.

*Форма контролю: ЗВ – зв’язні розповіді, ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, ПРЗ – презентація, МКР/КР – модульна контрольна робота / контрольна робота, Р – реферат, Ан. тв – аналіз твору, а також аналітична записка, аналітичне есе тощо.

Теми практичних занять

№ з/п	Тема, питання для обговорення	К-сть год.	Форма контролю/ бали
1	Твори Олени Пчілки для дітей Жанр байки у творчості Олени Пчілки. Оповідання письменниці для дітей. Драматичні твори для дітей. Шевченківський дискурс. Вивчення творів Олени Пчілки в середній школі.	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
2	Мала проза Б. Грінченка Вчительство в біографії письменника. Проблематика оповідань «Сестриця Галя», «Сама, зовсім сама», «Україна», «Дзвоник», «Екзамен», «Непокірний», «Панько», «Батько та дочка».	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
3	Твори І. Франка для дітей Поезії та оповідання І. Франка в дитячому читанні. Літературні казки письменника. «Лис Микита» І. Франка: світовий сюжет в авторській реалізації; мультсеріал «Лис Микита». Доля дітей І. Франка.	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
4	Твори Лесі Українки для дітей Поезії Лесі Українки для дітей. Літературні казки письменниці. Підготувати відеоролик читання творів Лесі Українки для дітей. Укласти літературний календар пейзажної лірики та прозових описів Лесі Українки.	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
5	Твори О. Олеся для дітей та юнацтва. Твори В. Короліва-Старого для дітей Поезія О. Олеся для дітей. «Княжа Україна» О. Олеся. Міфопоетика казок В. Короліва-Старого «Нечиста сила», «Мавка Вербинка», «Хуха-Моховинка» та ін.	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
6	Твори О. Іваненко для дітей Збірка літературних казок «Лісові казки»: ідейно-тематичні особливості. Біографічні тексти «Тарасові шляхи» та «Марія».	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3

7	Проза В. Нестайка та В. Близнаця для дітей Повість-казка «Незвичайні пригоди в лісовій школі» (1981) удостоєна Премією імені Лесі Українки (1982). Трилогії «Тореадори з Васюківки» (1973) та «В Країні Сонячних Зайчиків» (1994). Світове визнання.	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
8	Твори Є. Гуцала для дітей Є. Гуцало для дітей і про дітей. Образи природи, дітей, морально-етичні аспекти. Ознайомитися з дослідженням: Чепурна О. В. Дискурс дитини у прозі українських письменників-шістдесятників (Гр. Тютюнник, В. Близнаць, Є. Гуцало): автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.01 / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. Кіровоград, 2008. 20 с.	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 2
9	Твори М. Вінграновського для дітей Індивідуальний стиль письменника. Режисерський досвід. Жанрово-стильові особливості прози (повісті «Первінка», «Сіроманець», новела «Бинь-бинь-бинь», оповідання «Гусенятко», літературна казка «Козак Петро Мамарига», історичний роман «Наливайко»)). Вірші для дітей. М. Вінграновський – Лауреат Державної премії України імені Тараса Шевченка (1984) за збірки творів для дітей «Літній ранок», «Літній вечір», «Ластівко біля вікна», «На добраніч».	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
10	Твори З. Мензатюк для дітей та юнацтва. Твори І. Андрусика для дітей Літературні казки, есе та нариси З. Мензатюк. Повісті З. Мензатюк «Як я руйнувала імперію», «Таємниця козацької шаблі»: жанрові та ідейно-тематичні особливості. Твори І. Андрусика для дітей (повісті «Вісім днів із життя Бурундука», «Зайчикова книжечка», «Третій сніг»)).	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3
11	Твори для дітей та юнацтва в літературі української діаспори Проблематика та жанрово-стильові особливості творів С. Черкасенка, Івана Багряного, Петра Волиняка, Леоніда Полтави, Ю. Тищенко-Сірого, Л. Храпливої-Щур, Дмитра Чуба, Р. Завадовича та ін. на сайті «Діаспоріана». https://diasporiana.org.ua/category/dityacha-literatura/	2	ЗВ, ДС, Ан. Тв., Т / 3

Самостійна робота

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, ознайомлення з художніми текстами, опрацювання критичних джерел, активізацію теоретичних понять, а також окремих спеціальних питань зі сфери міждисциплінарних взаємозв'язків, творчі та пошукові завдання тощо.

Ефективність самостійної роботи студента викладач виявляє під час практичних занять, індивідуальних консультацій, під час тематичного тестування і відбиває в загальній оцінці за тему.

Загальні вимоги до виконання завдань творчого характеру: творчий характер робіт як визначальний критерій (новаторський характер в осмисленні теми, нові жанрові підходи, стильові пошуки), грамотність.

Загальні вимоги до виконання активізації теоретичних понять: ці завдання передбачають практичне застосування термінів.

Загальні вимоги до виконання підготувати реферат: знати основні й додаткові джерела з теми; вміти користуватися інтернет-ресурсами; критично аналізувати опрацьовану літературу; логічно й послідовно викладати матеріал; ілюструвати виклад фактами, прикладами; вміти подати власний матеріал у письмовій та усній формах.

№ з/п	Теми, зміст роботи	К-сть год
1.	<p>Народнопоетична творчість для дітей. Дитячий фольклор. Український фольклор у дитячому читанні. Активізація теоретичних понять: фольклористика, жанри фольклору, жанри дитячого фольклору та ін. Ознайомитися з виданням: Дитячий фольклор. Народна творчість. Київ: Дніпро, 1986. 304 с.</p>	2
2.	<p>Твори Т. Шевченка для дітей Прочитати твори Т. Шевченка для дітей (автобіографічна лірика періоду заслання, ліричні відступи пейзажного характеру в ліро-епічних творах, тема дитинства у творчості письменника). Активізація теоретичних понять: автобіографізм, ліричні відступи, пейзаж.</p>	2
3.	<p>Розвиток жанру байки Прочитати байки П. Гулака-Артемівського, Є. Гребінки, Л. Глібова. Активізація теоретичних понять: байка, алегорія, мораль. Виконати ідейно-художній аналіз байки (за вибором здобувача освіти) в аспекті традиції та новаторства.</p>	2
4	<p>Твори Марка Вовчка для дітей Проаналізувати жанрові фольклорні моделі в авторському тексті Марка Вовчка. Укласти бібліографію сучасних досліджень, присвячених творчості Марка Вовчка. Ознайомитися з публікацією: Агеева Віра. Чоловічий псевдонім і жіноча незалежність (спроба гінокритики). <i>Манстеріум</i>. Вип. 4. Літературознавчі студії. 2000. С. 31–36.</p>	2
5.	<p>Твори Олени Пчілки для дітей Прочитати: Пчілка Олена. Годі, діточки, вам спати!: вірші, оповідання, казки, фольклорні записи: для дошк. та мол. шк. віку / Упоряд. та передм. О. М. Таланчук; Київ: Веселка, 1991. 334 с. Пчілка Олена. Український дитячий театр / 3-є вид. Київ: Веселка, 2017. 439 с. Укласти бібліографію до теми «Видавнича діяльність Олени Пчілки».</p>	1
9.	<p>Твори Є. Ярошинської для дітей</p>	2

	<p>Роль фольклору та класичної літератури у творах «Галька», «Найбільший скарб», «Найбільший скарб» та ін. (Ярошинська Є. Твори / Упоряд., підгот. текстів, вст. стаття та прим. Ф. Погребенника. Київ: Дніпро, 1968).</p> <p>Статті Є. Ярошинської «Як має школа призвичаювати дітей до правди», «Про виховання дівчат серед нашого сільського населення». Феміністичні погляди письменниці.</p> <p>Ознайомитися з матеріалами про життя і творчість Є. Ярошинської, опублікованими в журналі «Слово і Час» (2012. № 2).</p>	
10.	<p>Твори Дніпрової Чайки для дітей</p> <p>Прочитати «Краплі-мандрівниці», «Казка про сонце та його сина», «Буряк», «Коза-дереза», «Зима й Весна або Снігова Краля», «Пан Коцький», «Проводи Сніговика Снігуровича», «Весна-красна» (Дніпрові Чайки Твори. Київ: Державне видавництво художньої літератури, 1960).</p> <p>Послухати дитячі опери М.Лисенка, створені на лібретто Дніпрової Чайки («Коза-дереза», «Пан Коцький», «Зима і весна»). Написати есе про свої враження.</p>	2
11.	<p>Твори С. Васильченка та М. Коцюбинського для дітей</p> <p>«Записки вчителя» С. Васильченка – щоденник письменника. Вчительська тема в художній прозі письменника («Вечеря», «З самого початку», «Божественна Галя», «Над Россю», «Гріх» та ін.).</p> <p>Світ дитини у творах С. Васильченка «Дош», «Дома», «Волошки», «Петруня», «Роман», «Увечері», «Свекор», «Басурмен» та ін. Проаналізувати роль психологізму в образотворенні.</p> <p>Жанрово-стильові особливості творів М. Коцюбинського для дітей («Маленький грішник», «Харитя», «Нюрнберзьке яйце», «Про двох цапків», «Дві кізочки», «Десять робітників», «Івасик і Тарасик», «Брати-місяці»).</p>	2
13.	<p>Особливості літератури для дітей та юнацтва радянського періоду. Проза Ю. Збанацького для дітей</p> <p>Ідеологізація літератури для дітей та юнацтва радянського періоду, специфіка висвітлення теми війни. Тема дітей і школи у прозі Ю. Збанацького.</p>	2
14.	<p>Твори Н. Забіли для дітей</p> <p>Специфіка біографії письменниці. Перекладацька діяльність. Жанрове розмаїття. Образна система. Цикл віршованих оповідань «Ясочина книжка» (1934). Драматична поема «Троянові діти». Підготувати віртуальну виставку книжкових видань Н. Забіли.</p>	2
15.	<p>Твори для дітей Марійки Підгірянки</p> <p>Педагогічна діяльність. Ідейно-тематичні особливості поезії Марійки Підгірянки, роль фольклорних мотивів. Книга творів Марійки Підгірянки «Для України вірно жиймо» (Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2009).</p>	2
18.	<p>Казки М. Стельмаха</p> <p>Вірші для дітей різновікової читацької аудиторії. Віршові казки: особливості сюжетно-образної структури. Написати есе про дві іпостасі письменника – соцреаліста та автора творів для дітей.</p>	2
19.	<p>Поетичні твори для дітей (Д. Павличко, В. Симоненко,</p>	2

	<p>Л. Костенко) Поетичні твори Д. Павличка (збірки «Плесо», «Де найкраще місце на землі», казкові поеми «Пригоди kota Мартина» та «Золоторогий олень»).</p> <p>Віршовані казки В. Симоненка «Казка про Дурила», «Подорож у країну Навпаки», «Цар Плаксій та Лоскотон».</p> <p>Збірка Л. Костенко «Бузиновий цар».</p>	
20.	<p>Твори Є. Гуцала для дітей Укласти бібліографію досліджень, присвячених творчості Є. Гуцала.</p>	2
21.	<p>Твори М. Вінграновського для дітей Вивчити напам'ять 2 поезії М. Вінграновського для дітей за вибором здобувача освіти.</p>	2
22.	<p>Жанрові особливості сучасної літератури для дітей та юнацтва Специфіка пригодницької літератури. Фантастичні твори. Фентезі в літературі для дітей та юнацтва. Детектив. Історичні твори в літературі для дітей. Гендерні аспекти в літературі для дітей та юнацтва. Сучасна література для дітей та юнацтва в аспекті екокрітики. Укласти словник літературознавчих термінів із теми.</p>	2
24.	<p>Твори для дітей та юнацтва в літературі української діаспори Укласти бібліографію творів С. Черкасенка, Івана Багряного, Петра Волиняка, Леоніда Полтави, Ю. Тищенко-Сірого, Л. Храпливої-Щур, Дмитра Чуба, Р. Завадовича та ін. і літературознавчих матеріалів (на основі сайту «Діаспоріана». https://diasporiana.org.ua/category/dityacha-literatura/)</p>	2
25.	<p>Періодика для дітей та юнацтва. Видавнича специфіка сучасних книг для дітей та юнацтва, концепція електронної книги. Художні фільми для дітей та юнацтва Львівські часописи для дітей «Ластівка» (1870–1875), «Дзвінок» (1890–1914). Журнали «Лан», «Український учитель» – київські видання поч. ХХст. Львівські дитячі видавництва: «Світ Дитини» М. Таранька, «Золота Бібліотека» М. Матвійчука. Серія «Українській дитині» у віденському видавництві «Чайка» (1923). Українська періодика для дітей у США та Канаді («Українська молодь / Ukrainian Youth», «Мій Приятель», «Молода Україна», «Веселка», «Крилаті», «Соняшник» та ін. Радянські часописи для дітей «Малятко», «Барвінок». Сучасні періодичні видання для дітей. Написати твір для дітей (проблематика і жанр – за вибором здобувача освіти).</p>	3
26.	<p>Література рідного краю для дітей. Лауреати премії імені Лесі Українки та премії імені Олени Пчілки видавництва дитячої літератури «Веселка». Ознайомитися з матеріалами: «Весняні обрії» (1968, 1969, 1971, 1972). «Література. Діти. Час» (1976–1990): сист. покажч. змісту / Нац. б-ка України для дітей; авт.-упоряд. Н. О. Гажаман, О. М. Тімочка. Київ, 2014. 80 с. URL: https://chl.kiev.ua/vb/ldch2.pdf</p>	2

	<p>Офіційний сайт видавництва дитячої літератури «Веселка». URL: https://web.archive.org/web/20140403102332/http://xn--80adjazf4b.com.ua/</p> <p>Волинь у житті та творчості письменників: зб. наук. пр. / упор. Н. Г. Сташенко; 2-ге вид., доп. і перероб. Луцьк: Твердиня, 2007. 256 с.</p> <p>Волинь філологічна: текст і контекст: портрет кафедри української літератури у часі. Вип. 13. Луцьк, 2012.</p> <p>Козак С. Розсіяні по світах: волинська літературна еміграція: короткий біобібліогр. довід. Київ: Архів Діаспори, 2007. 64 с.</p> <p>Крालюк П. М. Волинь та Поділля в житті Тараса Шевченка / вид. 2-е, доп. і перероб. Луцьк: Твердиня, 2007. 108 с.</p> <p>Літопис Волині: науково-популярний збірник волинезнавства. Вінніпег, 1953–1988.</p> <p>Літопис Волині [Електронний ресурс]: сист. покажч. змісту наук.-попул. зб. волинезнавства за 1953-1988 рр. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека; уклад. Л. Бондар. Луцьк, 2009. 59 с.</p> <p>Оляндер Л. К. Волинський текст в українській та польській літературах (XIX–XX ст.): монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2008. 236 с.</p> <p>Літературна карта Волині: бібліогр. покажч. / упор. Рисак О. Луцьк, 1988. 88 с.</p> <p>«Роде наш красний...»: Волинь у долях краян і людських документах / авт.-упоряд. Л. К. Оляндер. Луцьк: Вежа. Т. 1, 2. 1996. Т. 3. 1999.</p>	
--	---	--

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. За умови поважної причини відсутності на практичних заняттях чи модульній контрольній здобувач освіти має право скласти відповідні теми практичних занять чи модульну контрольну роботу.

Політика щодо академічної доброчесності. Робота з художніми творами, пошуковий характер завдань, зокрема синтетичного типу унеможливають використання готового матеріалу. Модульні та інші види робіт перевіряються з урахуванням політики академічної доброчесності.

Політика щодо дедайннів та перескладання. Пропущені з поважних причин заняття чи модульні контрольні студент має право скласти впродовж двох тижнів після повернення до навчання. Останній тиждень семестру – корекційний.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю успішності студента – залік. Якщо студент не набирає необхідної кількості балів (менше очікуваного ним результату), то перескладає певні теми. У разі набраної загальної кількості балів менше 60 студент складає залік, який передбачає усну відповідь на 6 питань (по два з кожного модуля) із попередньою підготовкою.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Хрестоматії:

Веселка: антологія української літератури для дітей / упоряд. Б. Й. Чайковський. URL: <http://toloka.hurtom.com/viewtopic.php?t=48184>

Гарачковська О. О. Українська література для дітей: хрестоматія («Академія»). URL: <http://academia-pc.com.ua/product/251>

Дивосвіт «Веселки»: антологія літератури для дітей та юнацтва: у 3 т. / Упоряд. Б. Й. Чайковський. Київ: Веселка, 2005.

Дитяча література. Маловідомі твори українських письменників другої половини XIX – першої половини XX століття: хрестоматія / Н. І. Богданець-Білокаленко. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2006. 432 с.

Рідне слово. Українська дитяча література: Хрестоматія: навч. посіб.: у 2 кн. / упор. Варакіна З. Д. К.: Либідь, 1999. Кн. 1. 400 с.; Кн. 2. 552 с.

Срібна книга казок. Українські літературні казки: для середнього та старшого шкільного віку / упоряд. Ю. Винничук. Київ: Веселка, 1992. 493 с.

Українська дитяча література. Хрестоматія: навч. посіб. для вузів / Л. П. Козачок. Київ: Вища школа, 2006. 519 с.

Українська дитяча література: хрестоматія: у 2 ч.: навч. посіб. / Упор. І. А. Луценко, А. М. Подолинний, Б. Й. Чайковський. Київ: Вища школа, 1992. Ч. 1. 381 с.; Ч. 2. 286 с.

Основна:

Білецький Д. М., Гурвич Ф. Х. Дитяча література: посібник для студентів педучилищ. Київ: Рад. школа, 1967. 222 с.

Варданян М. В. Свій – Чужий в українській діаспорній літературі для дітей та юнацтва: національна концептосфера, імагологічні моделі: монографія. Кривий Ріг: Видавництво «Діонат» (ФО-П Чернявський Д. О.), 2018. 406 с.

Гнідець У. Канон літератури для дітей та юнацтва. *Слово і час*. № 8. Київ, 2018. С. 72–80.

Гошовський Б. Українська дитяча література. Спроба огляду і проблематика. Торонто: Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова, 1966. 116 с.

Іванюк С. С. АДРЕСАТ – МАЙБУТНЄ. Герой і концепція адресата української радянської прози для дітей (1917–1941). Київ: Наук. думка, 1990. 128 с.

Качак Т. Б. Література для дітей і дитяче читання у контексті сучасної літературної освіти: зб. наук.-метод. ст. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2013. 132 с.

- Качак Т. Б. Тенденції розвитку української прози для дітей та юнацтва початку ХХІ ст. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 320 с.
- Качак Т. Б. Українська література для дітей та юнацтва: підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 352 с.
- Кизилова В. В. Динаміка української літературної прозової казки: монографія. Київ: Талком, 2020. 211 с.
- Кизилова В. В., Пушко В. Ф. Дитяча українська література: підручник для студентів вищих начальних закладів. Луганськ: Знання, 2006.
- Кизилова В. В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс: навч.-метод. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Старобільськ: В-во ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Г. Шевченка». 2015. 236 с.
- Кіліченко Л., Лещенко П., Проценко І. Українська дитяча література. Київ: Вища школа, 1979. 336 с.
- Кіліченко Л. М. Українська дитяча література. Київ: Вища школа, 1988. 263 с.
- Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість: підручник. Київ: Знання-Прес, 2005. 591 с.
- Луценко І. А. Зародження і розвиток давньої дитячої літератури (ХІ–ХVІІІ ст.). *Слово і час*. № 3. Київ, 1995. С. 69–75.
- Мацевко-Бекерська Л. В. Дитяча література та практикум виразного читання: навч.-метод. посіб. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 153 с.
- Ми і наші діти. Збірник 1: дитяча література, мистецтво, виховання / Ред. Богдана Гошовського. Торонто; Нью-Йорк: Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова, 1965. 390 с.
- Мовчан Р. Література для дітей та юнацтва в системі історії української літератури ХХ століття. *Література. Діти. Час*. Вип. 1. Тернопіль, 2011. С. 12–17.
- Овдійчук Л. Жанри та стильові особливості сучасної прози для дітей. *Українська література в загальноосвітній школі*. №1. Київ, 2015. С.35–38.
- Огар Е. І. Дитяча книга в українському соціумі (досвід перехідної доби): монографія. Львів: Світ, 2012. 320 с.
- Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Львів: Аз-Арт, 2002. 160 с.
- Папуша О. Дитяча література як маргінес літературознавчої теорії: до проблеми конституювання об'єктів наукового дискурсу. *Слово і час*. № 12. Київ, 2004. С. 20–26.
- Сабат Г. П. Казки Івана Франка: особливості поетики. «Коли ще звірі говорили»: монографія. Дрогобич: Коло, 2006. 360 с.
- Салюк Б. А. *Perpetum mobile* дитячої літератури: типологія традиційних образів дитини-бешкетника. Донецьк: Ландон ХХІ, 2013. 216 с.
- Січкарь О. Жанрово-стильові різновиди сучасної української літератури для дітей і про дітей. *Література. Діти. Час*: вісник центру дослідження літератури для дітей та юнацтва. Вип. 4. Рівне: Дятлик М., 2013. С. 149–158.
- Славова М. Попелюшка літератури: теоретичні аспекти літератури для дітей. Київ: ВПЦ «Київський ун-т», 2002. 81 с.

Тихолоз Н. Б. Казкотворчість Івана Франка (генеологічні аспекти): монографія. Львів: ЛВІЛШ НАНУ, 2005. 316 с.

Харчук Р. Сучасна українська проза: постмодерний період: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2008. 248 с.

Ходанич Л. П. Виховний потенціал дитячої літератури Закарпаття: монографія. Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2010. 208 с.

Додаткова:

Башкирова О. Гендерні аспекти становлення особистості в сучасній українській літературі для дітей та юнацтва. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки.* № 14. Київ, 2019. С. 6–12.

Блохіна Н. «Чи потрібна казка пролетарській дитині?»: дискусія навколо казки у 1920–1930-х рр. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки.* № 9. Київ, 2017. С. 72–75.

Вернигора Н. М. Література для дітей у ХХ столітті: жанрово-тематичний аспект. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1329>.

Вірченко Т. Сучасна українська драматургія для дітей: аксіологічний вимір кризь поколінняву призму. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки.* № 12. Київ, 2018. С. 18–24.

Головченко Н. Як «Морськосвинський детектив І. Андрусюка заохочує дітей до читання. URL: <https://nspu.com.ua/novini/nina-golovchenko-yak-morskosvinskij-detektiv-ivana-andrusyaka-zaohochuie-ditej-do-chitannya>

Дроздовський Д. Казка про лісову школу і мовну «схибленість» нашої реальності. URL: https://vsiknygy.net.ua/shcho_pochytaty/37531/

Качак Т. Б. Література для дітей та юнацтва: проблеми методології дослідження. *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність.* Вип. 10. Кривий ріг, 2018. С. 22–34.

Кизилова В. Дитина і природа (на матеріалі теми змін пір року в українській літературі). *Література. Діти. Час:* наук. вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва. Вип. 5. Львів, 2016. С. 70–80.

Кизилова В. В. Літературний казковий цикл як художній феномен (на прикладі творчості Зірки Мензатюк). *Кременецькі компаративні студії:* науковий часопис / ред.: Д. Чик, О. Пасічник. Вип. VII. Т. 1. Кременець, 2017. С. 98–107.

Кизилова В. «Як я руйнувала імперію» Зірки Мензатюк: авторська модель інтерпретації історичної епохи. URL: <http://urccyl.com.ua/aktualno/aktualni-dumky/item/vitalina-kizilova-jak-ja-ruinuvala-imperiju-zirki-menzatjuk-avtorska-model-interpretaciji-istorichnoji-epokhi/>

Куманська Ю. «Арніка» Зірки Мензатюк: екологічний складник у казковій історії лікарської рослини. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації».* Т. 32 (70). № 2. Київ, 2020. С. 201–206.

Куманська Ю. Збірка есе Зірки Мензатюк «Український квітник»: екологічні аспекти. *Вчені записки Таврійського національного університету імені*

В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». Т. 31 (70). № 1. Т. 3. Київ, 2020. С. 163–168.

Куманська Ю. «Мандрівка дощинки» Олеся Ільченка: на перетині літератури і природознавства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія»*. № 43. Т. 1. Одеса, 2019. С. 36–39.

Куманська Ю. Світ українського села в оповіданні Олеся Ільченка «Де живуть тварини?». *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Літературознавство*. Тернопіль, 2019. № 50. С. 60–72.

Куманська Ю. Твори Олени Пчілки для дітей: екологія душі і природи. *Волинь філологічна: текст і контекст. Олена Пчілка в літературному процесі порубіжжя*. Луцьк, 2019. Вип. 28. С. 157–167.

Куманська Ю., Яблонська О. Віршопказки Івана Андрусяка «Зайчикова книжечка»: соціальний вимір екологічних аспектів. ЛІТЕРАТУРА. ДІТИ. ЧАС. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва. Вип. 7. Івано-Франківськ: ФОП Бойчук А. Б., 2021. С. 99-111.

Куманська Ю., Яблонська О. «Морськосвинський детектив» І. Андрусяка: екологічні виміри в контексті жанрово-стильових особливостей. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації»*. 2021. Т. 32 (71). № 4. Т. 2. С. 244-248.

Куманська Ю., Яблонська О., Яблонський М. Повість І. Андрусяка «Третій сніг»: екологічний та антиколоніальний дискурси. *Волинь філологічна: текст і контекст*. Вип. 31: Проблеми інтерпретації тексту. Луцьк, 2021. С. 158-173.

Куца О., Куца Л. Осяяння як етап художнього творення «Нової реальності» (на матеріалі оповідання Євгена Гуцала «Олень Август»). *Проблеми сучасного літературознавства: зб. наук. пр.* Вип. 28. Одеса: Астропринт, 2019. С. 139–153.

Малетич Н. «Фонтан казок»: нові та знані імена в дитячій літературі. URL: <https://zbruc.eu/node/26245>

Марченко Н. Іван Андрусяк. «М'яке і пухнасте». URL: <http://www.chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/26>

Мірутенко Н.В. Дитячий фольклор як джерело пізнання українського менталітету. URL: http://www.lyceum.in.ua/?page_id=523

Нога Х. Олесь Ільченко: дітям потрібні прості і світлі історії інтерв'ю. URL: http://zaxid.net/home/showSingleNews.do?oles_ilchenko_dityam_potribni_prosti_i_svitli_istoriyi&objectId=1102995

Павловські Л. Сучасна українська література – дітям. URL: <http://www.calameo.com/books/0020310116cf8fa93e68a>

Позняк-Хоменко Н. Іван Андрусяк: Із дитиною треба розмовляти про все. URL: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/2583/164/91051/>

Полковенко Т. Джерела української етнопедагогіки: дитячий фольклор. URL: <http://personal.in.ua/article.php?ida=615>

Цалапова О. М. Особливості образного аналізу української літературної казки кінця XIX – початку XX ст. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. № 1 (324). Ч. I. Старобільськ, 2019. С. 291–301.

Цалапова О. М. Проблема таксономії літературної казки раннього українського модернізму.

URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16581/38-Calapova.pdf?sequence=1&fbclid=IwAR280oa8U1UYpgO-utE1PoIM4R404Ctcs5x0i3diimOauAcmVu-XwcR4GpE>

Чайдак Д. О. Зірка Мензатюк «Таємниця козацької шаблі» Образи козаків та символіка козацької шаблі у творі (5 клас. Українська література). URL: <https://www.schoollife.org.ua/644-2018/>

Чайдак Д. О. Формування дитячої особистості на прикладі творів Зірки Мензатюк. *Наука та освіта: ключові питання сучасності*: зб. наук. праць «ЛОГОΣ» з матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 18 травня 2018 р. / відп. за випуск М. А. Голденблат. Обухів: Друкарня «Друкарник» (ФОП Гуляєва В.М.), 2018. Т. 11. С. 44–50.

Чепурко О. М. Образи дітей в українській малій прозі кінця XIX – початку XX сторіччя. URL: <http://studentam.net.ua/content/view/8373/97/>

Яблонська О. Дмитро Чуб – лауреат премії імені Лесі Українки (стаття перша). *Леся Українка і родина Косачів в історії української та світової культури*: наук. зб.: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 150-річчю від дня народження Лесі Українки, с. Колодяжне, 25 лютого 2021 року / упоряд. Є. Ковальчук. Луцьк, 2021. С. 86-90.

Яблонська О. Модест Левицький: творчість крізь призму біографії. *Українська біографістика = Biographistica Ukrainica*. Київ, 2020. Вип. 19. С. 231-242.

Яблонська О. Поетичний образ Лесі Українки в художньому каноні дитячої літератури Волині. *Волинь філологічна: текст і контекст. Українська і польська література для дітей та юнацтва*. Вип. 4. Луцьк, 2007. С. 38–44.

Яблонська О. Світ дитини у творчості Модеста Левицького: проблема індивідуальної та національної ідентичності. *Літературний образ дитинства в часи кризи XX-XXI ст.*: колективна монографія / ред. Катажина Якубовська-Кравчик. Варшава: Видавництво Варшавського університету, 2021. С. 25-33.

Яблонська О. Творчість Олени Пчілки: шевченківський дискурс. *Волинь філологічна: текст і контекст. Олена Пчілка в літературному процесі порубіжжя*. 2019. Вип. 28. С. 64-76.

Яблонська О. Українська література як державна стратегія України. *Дивослово*. 2020. № 5. С. 2-3.

Янів В. Українська етнопсихологія і наш національний виховний ідеал. *Народна творчість та етнографія*. № 5–6. Київ, 1998. С. 68–85.